

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۱۱/۲۹

محمد انور اختر

د يهودو عادلانه جگړې (پنځمه برخه)

(غزه په اور کې)

د اسراییلو د جگړه‌مار خدای یهوه عدالت (د بی گناه انسانانو او ساکنو وژني)

لکه څه ډول چې اسراییلي صیهونستان په فلسطین کې خپلو وحشیانه جگړو ته دوام ورکړی چې په سیمه کې هر ډول ساکن له منځه وړي او پر هېچا رحم نه کوي، همداسې د دوی ځانگړی جگړه‌مار خدای یهوه، د ځمکې پر مخ ټول انسانان، گناهکار او بی گناه یو ځای وژني او هغه بی شعوره او بی ضرره ژوي چې هېڅ ډول جرم او گناه یې نه ده کړي هم له منځه وړي، تر دې چې نباتات هم د ځمکې له مخ پاکوي، د پلرونو پر گناه زامنو او د زامنو پر گناه پلرونو ته، تر څلورو پښتو (نسلونو) پورې سزا ورکوي او ځینو نورو ته تر ابدې سزاګانې ورکوي، د یو تن پر گناه ټول قوم وگړي وژني او په نه خبره خپلو لارویانو ته د مرگ سزا ورکوي. په داسې حال کې چې یهوه وايي: **«هر چا ته د هغه د عمل سره سمه سزا ورکوم.»** (د ارمیا کتاب: ۱۰/۱۷)

خو هغه چې له یهوه سره دوستي کوي تر زرو پښتو پورې رحمت پرې کوي. د اسراییلو د ځانگړي خدای یهوه دا ډول کړنې د یهودو په دیني سرچینو کې راغلي دي چې لومړی د نوح په توپان کې د یهوه له خوا د ټولې نړۍ د ژویو د له منځه وړلو یادونه شوي ده، یهوه د نړۍ پر مخ د ټولو ساکنو د رامنځ ته کولو له امله پېښمان او خواشینی دی: **«یهوه خدای وویل: ما چې انسان ساز (خلق) کړی دی د ځمکې له مخ یې ورکوم، حتا حیوانات، حشرات، الوتونکي مرغان هم له منځه وړم، ځکه چې د دوی په پیدا کولو پېښمانه شوی يم.»** (د پیدایښت کتاب: ۶/ب/ ۷)

وروسته له هغې چې نوح او د هغه کورنۍ او یوه، یوه جوړه حیوانات او الوتونکي مرغان د نوح به بېرې کې ځای پر ځای شول، نو یهوه د ځمکې پر مخ ټول انسانان او هغه ژوي چې هېڅ گناه یې نه و کړي له منځه یوړل: **«د ځمکې پر مخ ټول ساکن، یانې کورني او وحشي حیوانات، حشرات، الوتونکي مرغان او آدمیان ووژل شول. هر ژوندی چې په وچه کې و له منځه ولاړل.»** په دې ډول یهوه د ځمکې پر مخ ټول ساکن له منځه یوړل، پرته له نوح او هغه چې په بېرې کې ورسره وو. ¹ (پیدایښت: ۲۱/۷-۲۲-۲۳)

¹: ومولوستل چې د تورات د پیدایښت په کتاب کې د نوح توپان نړېوال بلل شوی دی چې سربېره پر گناه کونکو انسانانو باندې د نړۍ ټول بی گناه انسانان او بی گناه ساکن په کې دویبیري خو په قرآن کریم کې د نوح توپان یوازې د نوح (ع) پر قوم پورې محدود او د نوح قوم چې په گناهونو کې غرق و په کې غرقیري، لوی څښتن الله تعالی چې د عالمیانو ریښتني خدای دی، د اسراییلو د خیالي خدای یهوه په څېر پر بی گناه خلکو ظلم نه کوي، د نوح د توپان په هکله په قرآن حکیم کې څو ځایه بېلابېلې یادونې راغلي دي چې مور یوازې د فرقان سورت په ۳۷ آیت باندې بسنه کوو:

﴿قَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَعْرَفْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِنَاسٍ آيَةً ۖ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ (۲۵:۳۷)

ژباړه: «کله چې د نوح قوم زموږ پیغمبران درواغجن وکړل، موږ هغوی غرق کړل او د نړېوالو لپاره مو د عبرت نښه وگرځول او د ظالمانو لپاره مو دردناک عذاب تیار کړی دی.»

د پاڼو شمېره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خبر و لولی

د نوح له توپان زرگونه کلونه وروسته، يهوه بيا غواړي د ځمکې پر مخ هر ژوی له منځه يوسي او دا ځل خو په اوبو کې کبان هم وژني. د اسراييلو نبي صفنيا د حساب او کتاب د ورځې تر سرليک لاندې، په خپل کتاب کې د يهوه له قوله وايي چې د ځمکې پر مخ به ټول ساکين له منځه وړي، يهوه چې رښتني خدای نه دی نه شي کولی په هر ځای کې هر څه وويني، نو په بل څراغ گناهکاران لټوي او سزا ورکوي، هغه وايي: **«د ځمکې پر مخ چې هر څه دي له منځه به يې بوسم، انسانان، حيوانات، الوتونکي مرغان او د اوبو کبان له منځه وړم.»** زياتوي: **«په هغه ورځ به څراغ په لاس په اورشليم کې وگرځم او هغه کسان به ولټوم چې په داده زره گناهونه کوي او گومان کوي چې زه د دوی په کار کې کار نه لرم، پيدا او سزا به ورکړم.»** (صفنيا: ۱/۱-۱۲/۲)

د اسراييلو خدای په مصر کې انسانان او حيوانات ووژل، ونې او بوټي يې له منځه يوړل خو يهوه خپل قوم له هر ډول خطر ساتي، د دې لپاره چې يهوه خدای د مصر فرعون وډار کړي، نو د مصر پر ټوله ځمکه يې رلي وکړه، د فرعون او د ټولو مصريانو مشران زامن يې ووژل، تر دې چې د څارويو مشران بچيان يې هم ووژل: **«يهوه پرکه او رلي ولېږله او ټکي (تندرونه) يې ځمکې ته واستول. د مصر په تاريخ کې چا دا ډول وپروونکي رلي او ټکي نه وي ليدلي. د مصر په دښته کې رلي هر څه ووهل، انسانان او حيوانات يې ووژل، نباتات يې له منځه يوړل او ونې يې ماتې کړې. يوازي هغه ځای چې له رلي په امن کې پاتې ؤ، د [مصر] د جوشن سيمه وه چې بني اسراييل په کې اوسيدل.»** (د هجرت کتاب: ۲۳/۹ تر ۲۶ پورې)

«نيمه شپه يهوه خدای د مصريانو ټول مشران زامن ووژل، د فرعون له مشر زوی چې د هغه ځای ناستی ؤ، د غلام تر مشر زوی پورې چې په تور کوهي کې بندي ؤ. يهوه د مصريانو د حيواناتو مشران بچي هم ووژل.»² (هجرت: ۲۹/۱۲)

څوک چې له يهوه سره دښمني کوي سر بېرته پر هغه، د هغه راتلونکو څلورو پښتو ته چې هېڅ جرم يې نه وي کړی هم سزا ورکول کيږي، يهوه موسی ته د خپلو لسو حکمونو په لړ کې وايي: **«... زه چې ستا خدای يهوه يم، غيرتي خدای يم، څوک چې له ما سره دښمني کوي سزا ورکوم، دا مجازات د هغوی زامنو ته هم ورکول کيږي چې د دوی تر درېم او څلورم پښت ته هم رسيږي. خو هغه کسان چې له ما سره دوستي کوي او زما او امر پلي کوي، تر زرو پښتو پورې رحمت پرې کوم.»** (هجرت: ۲۰/۵-۶)

يهوه د زامنو پر گناه پلار او د هغه کورنی ته تر ابده سزاگانې ورکوي، ځکه چې پلار خپل زامن له گناهونو نه منع کوي. يهوه د اسراييلو نبي سموييل ته وويل: **«زه به په اسراييلو کې داسې کار وکړم چې خلک يې په اوريدلو سره ولرزيږي، هغه بلاگانې چې د عيالي د کورنی په هکله مې ويلي دي پر هغه به يې را نازلې کړم، هغه ته مې ويلي چې د هغه کورنی ته به تر ابده سزاوي ورکوم، ځکه چې د هغه زامن زما پر وړاندې گناهونه کوي، په داسې حال کې چې د خپلو زامنو له گناهونو خبر دی خو هغوی له دې کارونو نه منع کوي.»** (د سموييل لومړی کتاب: ۱۱/۳-۱۲-۱۳)

کله چې د موسی او هارون پر وړاندې يو تن اسراييلي (قورح) اسراييل پارولي وو، نو يهوه خدای په قهر شو، غوښتل يې د يو تن د گناه له امله ټول قوم وژني: **«يهوه موسی او هارون ته وويل: له دغه قوم څخه لري شئ چې دوی ټول فوراً هلاک کړم.»**

خو موسی او هارون په خاورو کې پر بوتل او سجده يې وکړه، وبي ويل: **اي يهوه خدايه چې د ټول بشر خدای يې [؟] آيا د يوه تن د گناه له امله ټول قوم ته په قهر شوی يې؟»** (د شمېر کتاب: ۱۶/۲۱-۲۲)

²: په قرآن عظيم کې د الله تعالی لخوا د فرعون يا نورو مصريانو، د زامنو د وژلو په هکله يادونه نه ده شوي او د مصريانو د حيواناتو چې طبعاً بې گناه وو، د هغوی د وژلو په اړه مالومات نه دي راغلي، بلکې د فرعون لخوا د بني اسراييلو د زامنو د وژلو خبر ورکړ شوی دی، د قرآن حکيم په بېلابېلو ايتونو کې فرعون او د هغه نږدې کسانو ته په بېلابېلو وختونو کې د سختو مجازاتو او سخت عذاب يادوني شوي دي چې په هغو کې: د باران اوسلاب توپان، د ملخيو سېلونه، ورړي، چونگېني، وينې، وچکالي او نورو يادونه شوي ده، په قرآن کریم کې څو ځله، په سيند کې د فرعون او د هغه د لښکر د دوبيدلو په اړه مالومات راغلي دي.

هغه مهال چې د فلسطين د (اريجا) ښار اسراييلو اشغال كړ، نو يوشع اعلان وكړ چې يهوه امر كړی دی چې هېڅوك دې له لوت شويو توکو څيز وانخلي خو يو تن اسراييلي ځيني لوت شويو توکو غلا كړل، نو يهوه او يوشع د يو تن په جرم د هغه كورنۍ او څارويو ته د مرگ سزا وركړه چې په دې كار سره د يهوه خدای قهر سور شو: «يهوه خدای امر كړی ؤ چې له نيول شوي ښار [اريجا] څخه كوم څيز په غنيمت وانهخلي خو هغوی له دې امر سرغړونه وكړه او عخان نومي ... هغه تر لاسه شوي توکي چې حرام بلل شوي وو، د ځان لپاره په غنيمت واخيستل چې يهوه خدای له دې امله د اسراييلو پر ټول قوم په غوسه شو... يوشع عخان ته وويل: زويه! د اسراييلو خدای يهوه پر وړاندې رښتيا ووايه او خپل گناه ومنه، راته ووايه څه دي كړي دي او له ما يې مه پټوه.» (د يوشع كتاب: ۱۹/۷)

عخان اعتراف وكړ هغه څه يې چې د لوت شوي مال څخه غلا كړي وو، يوشع ته وښودل. «غلا شوي توکي يې يوشع او د اسراييلو قوم ته وركړل او د يهوه خدای پر وړاندې يې پر ځمكه كښنودل. يوشع او ټولو اسراييليانو عخان ونيو، هغه يې له غلا شوي څادر، سپينو زرو، طلايي لمر او له خپلو زامنو، لوڼو، غواگانو، مېړو، خرونو، څپمو او هر څه يې چې درلودل د عخور دري ته بوتلل.

په هغه ځای کې يوشع عخان ته وويل: ولي دي دا ډول بلا زموږ پر سره راوستله؟ اوس نو يهوه خدای تا په بلا اخته كوي. بيا ټولو اسراييلو هغه په تيرو وويشتل (سنگسار كړل) او بيا يې د هغوی جسدونه وسوزول او د عخان په سوزيدلي جسد يې د تيرو لوی څلي جوړ كړ... په دې ډول د يهوه خدای قهر سور شو.»³ (يوشع: ۲۳/۷ تر ۲۶ پورې)

د يهودا يو تن پاچا عزيا چې غوښتل يې يهوه خدای ته په خپل لاس قرباني او خوشبويه توکي لوگی كړي او په دې كار يهوه خدای ته خپله وفاداري او اخلاص څرگند كړي خو يهوه د عزيا پاچا پر دې كار په غوسه كيږي او نوموړي د جذام پر ناوړه ناروغۍ اخته كوي، دا داسې څه وو لكه چې وايي: (خدمت كرده گناه لازم). په دې اړه د پاچاهانو په دويم كتاب كې داسې لولو: «د عزيا قدرت د هغه د غرور او تباهي سبب شو، هغه د يهوه خدای كور ته ننوت او د قرباني په ځای كې يې د خوشبويي په وسوزولو پيل وكړ چې په دې وسيله د خپل خدای يهوه پر وړاندې يې گناه ترسره كړ، په ده پسي لوی كاهن عزريا او اتيا تنه نور كاهنان چې شجاع كسان وو، د خدای كور ته ننوتل او د عزيا پاچا د دې كار سره يې مخالفت وكړ، ويې ويل: ای عزيا د خدای لپاره د خوشبويي (بخور) سوزول ستا دنده نه ده، دا يوازي د هغو كاهنانو دنده ده چې د هارون له نسله دي چې د همدې موخي لپاره پاك شوي دي، له دغه ځايه بهر شه، گناه دې كړی دی، يهوه خدای به ستا پر دې كار خوشاله نه شي. عزيا چې د قربان ځای تر څنگ ولاړ ؤ، په قهر شو او د بخور لوبنۍ يې چې په لاس كې ؤ، پر ځمكه كښنود. دا مهال ناڅاپي د جذام ناروغۍ يې پر تنده (تندي) ښكاره شوه، عزيا او كاهنانو چې دا حالت وليد، نو په بېرته يې هغه له هغه ځايه بهر كړ، هغه هم غوښتل د خدای له كوره بهر شي، ځكه چې يهوه خدای هغه ته سزا وركړې وه.» (د پادشاهانو دويم كتاب: ۶/۲۶ تر ۲۰ پورې)

زموږ په سيمه كې مثل دی چې وايي: (بڼه مه كوه بد نه شته) دا ډول د يو اسراييلي غزه نومي كېسه چې هغه غوښتل د اسراييلو د سپيڅلي كتاب صندوق چې د غوايانو په گادۍ كې انتقالیده، له غورځولو بچ كړي، يهوه خدای هغه ته د دې كار له امله د مرگ سزا وركړه او هغه يې په هماغه ځای كې مړ كړ: «هغه مهال چې داؤد د اسراييلو د تورات د كتاب صندوق چې د يعاريم په كلي كې ؤ، اورشليم ته راوړل كیده، «د تورات صندوق په غرنۍ سيمه، د ابيناداب په كور كې ؤ، له هغه ځايه واخيستل شو او په يوه نوي گادۍ كې يې كښنود، غزه او اخيو چې د ابيناداب زامن وو، د غوايانو گادۍ چلوله او اخيو د صندوق پر وړاندې روان ؤ، داؤد د اسراييلو له مشرانو سره چې په ده پسي روان وو، د تار، چنگ، د گېنگرۍ لرونکی درياگی، ډول او سنج له غږولو سره يو ځای په ټول زور سره سندرې ويلې او گډېدل.

خو كله چې د ناكن درمن ته ورسيدل، غوايان وښوييدل او عزه خپل لاس اوږد كړ، د تورات صندوق يې ونيو چې له غورځيدو يې بچ كړي. دا مهال يهوه خدای پر غزه باندي په قهر شو او د دې بې احترامۍ له امله يې هغه په هماغه ځای كې د تورات صندوق تر څنگه وواژه... هغه ورځ داؤد له يهوه خدای وډار شو ويې ويل: څه ډول كولی شم د تورات صندوق خپل كور ته يوسم؟» (د سمويل دويم كتاب: ۳/۶ تر ۹ پورې)

³: ﴿أَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى﴾

ژباړه: «هېڅوك به د بل چا د گناه پټي نه اخلي.» (د نجم سورت: ۳۸ آيت؛ اسراء: ۱۵؛ انعام: ۱۶۴؛ زمر: ۷؛ فاطر: ۱۸)

(غزه په د اسراییلو په وحشت کی)

نیټه: ۱۴۰۲/۹/۷ ل.

نور بیا

د پاڼو شمیره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ